

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021/2022 – 2024/2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Ekologiczne podstawy ochrony środowiska
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	pierwszy stopień
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3 i 4
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	prof. dr hab. Krzysztof Kukuła
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. dr hab. Krzysztof Kukuła dr hab. Aneta Bylak, prof. UR dr Natalia Kochman-Kędzióra

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Ćw. terenowe	Liczba pkt. ECTS
3									6
4	28			28				12	1

1.2. Sposób realizacji zajęć zajęcia w formie tradycyjnej zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku), egzamin****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Flora Polski, Fauna Polski, Podstawy statystyki, Wiedza o siedlisku

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Przekazanie wiedzy dotyczącej wpływu fizycznych, chemicznych i biologicznych czynników na rozmieszczenie, i liczebność organizmów w środowisku.
C ₂	Zapoznanie studentów z najważniejszymi pojęciami i problemami badawczymi współczesnej ekologii, oraz z podstawowymi metodami badawczymi stosowanymi w ekologii.
C ₃	Kształtowanie umiejętności poprawnego doboru metod badawczych do rozwiązywania wybranych problemów ekologicznych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	W zaawansowanym stopniu opisuje problemy badawcze współczesnej ekologii, definiuje pojęcia z zakresu ekologii,	K_Wo1, K_Wo3
EK_02	Definiuje pojęcia z zakresu ekologii ogólnej i ekologii populacji	K_Wo3
EK_03	Wyjaśnia zależności istniejące w obrębie ponadorganizmalnych poziomów organizacji żywej materii.	K_Wo1, K_Wo3
EK_04	W zaawansowanym stopniu charakteryzuje procesy odpowiedzialne za zmienność biologiczną, liczebność i rozmieszczenie organizmów na tle gradientów środowiskowych	K_Wo1
EK_05	Poprawnie dobiera metody badawcze do rozwiązywania wybranych problemów ekologicznych	K_Uo1, K_Uo9
EK_06	Stosuje właściwe metody statystyczne do analizy ilościowej i jakościowej różnych poziomów organizacji żywej materii.	K_Uo1, K_Uo2
EK_07	Jest zdeterminowany do przestrzegania zasad etyki zawodowej w działaniach na rzecz zachowania walorów środowiska.	K_Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Ekologia jako nauka. Poziomy organizacji systemów ekologicznych. Przystosowanie organizmów do środowiska. Czynniki ograniczające rozmieszczenie organizmów.
Ekologia populacji. Konkurencja wewnątrzgatunkowa i międzygatunkowa, drapieżnictwo, pasożytnictwo, roślinożerność, mutualizm.
Historia życia organizmów. Struktura i funkcjonowanie biocenoz, ekologia ekosystemu, oraz cykle biogeochemiczne

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych oraz terenowych

Treści merytoryczne
Ocena zmienności wewnątrzgatunkowej i polimorfizm wewnątrzpopulacyjny. Metody oceny liczebności, struktury przestrzennej i struktury wiekowej populacji.
Oddziaływania międzygatunkowe w układzie drapieżnik-ofiara. Ocena fluktuacji i oscylacji liczebności w populacjach.
Sukcesja ekologiczna na różnych poziomach organizacji ekosystemów.
Analiza wybranych problemów z ekologii pod kątem doboru metod badawczych. Sposoby analizy wyników badań ekologicznych.
Zajęcia terenowe: Zróżnicowanie ekosystemów leśnych. Wpływ czynników antropogenicznych na ekosystemy leśne i łąkowe. Sukcesja wtórna. Ocena potencjalnych zagrożeń środowiska.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: dyskusja, praca w laboratorium, wykonywanie doświadczeń, sprawozdanie;

Ćwiczenia terenowe: prace terenowe, sprawozdanie.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_01	kolokwium, egzamin	w.
EK_02	kolokwium, egzamin	w, ćw.
EK_03	kolokwium, egzamin	w, ćw.
EK_04	kolokwium, egzamin	w., ćw.
EK_05	kolokwium, egzamin	w., ćw., ćw. ter.
EK_06	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_07	kolokwium, obserwacja w trakcie zajęć	ćw., ćw. ter.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Egzamin Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń. Ćwiczenia laboratoryjne są zaliczane na podstawie pozytywnie napisanych kolokwiów i sprawozdań. Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. O ocenie pozytywnej z egzaminu i kolokwiów decyduje liczba uzyskanych punktów - co najmniej 51% maksymalnej liczby punktów: dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb >91%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	68
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	6
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	109
SUMA GODZIN	183
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	7

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: • Krebs Ch. J.: Ekologia. PWN, Warszawa 2010.   • Mackenzie A., i in.: Ekologia. Krótkie wykłady. PWN, Warszawa 2000.   • Weiner J.: Życie i ewolucja biosfery. PWN, Warszawa 2003
Literatura uzupełniająca: • Górecki A. i in.: Ćwiczenia z ekologii. Wyd. UJ, UW 1987

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej